

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 4 (137) квітень 2016 р.

Священики з луцьких деканатів знову перебували в зоні АТО. Цього разу там були ієреї Андрій Мовчанюк (громада Успіння Пресвятої Богородиці в с. Гаразджа), Іван Гуреєв (парафія Архистратига Михаїла в с. Підгайці Луцького районного благочиння) та Олександр Вронський (парафія Преподобного Іова Почаївського в Луцьку).

Протягом майже тижня, 8–12 березня, служили молебні, проповідували, спілкувалися з бійцями й командирами, дарували хрестики й іконки у військових частинах, що в с. Світличне, м. Сіверськодоноцьк, с. Денежникове, м. Щастя Луганської обл., м. Мар'їнка, сс. Красногорівка, Єлизаветівка, Катеринівка, Богоявленка Донецької обл. тощо. Відбулася зустріч із єпископом Луганським і Старобільським Афанасієм та представником архієпископа Донецького і Маріупольського Сергія, волиняни передали допомогу їхнім єпархіям.

Священики привезли бійцям п'ять тонн гуманітарних вантажів, а землякам – ще й чимало адресних посилок. Розчулили солдатів дитячі листи й малюнки.

Усе це було зібрано парафіянами таких сіл: Гірка Полонка (настоятель – протоієрей Володимир Присяжнюк, благочинний Луцького районного деканату), Лаврів (протоієрей Роман Микитюк), Баківці (протоієрей Георгій Лагановський), Гать і Городок (священик Роман Войнарович), Боголюби (протоієрей Олександр Сенів), Рокині (священик Юрій Крохмаль-Брилевський), Торчин (протоієрей Степан Деленів), Забороль (протоієрей Віталій Антонюк), Рованці (протоієрей Сергій Коць), Липини (протоієрей Микола Цап'юк), Струмівка (протоієрей Михайло Янкевич), Одереди (протоієрей Юрій Хлопецький), Хорохорин (протоієрей Віктор Ліпчик), а також, звісно, тих громад, які очолюють священики, котрі цього разу їздили в зону АТО.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

Четверта неділя Великого посту – преподобного Івана Ліствичника

Того дня Церква вшановує пам'ять святого Івана, йменованого Лістви́чником. Він народився 570 року і був сином святих Ксенофонта і Марії. На 20-му році життя постригся в чернецтво у Синайському монастирі. Після смерті старця Мартирія, під керівництвом якого подвизався 19 років, брат Іван віддалився у пустинне місце, зване Фола, де провів 40 літ у строгому пості, молитві, самоті й мовчанні.

Він ухилився від усякого роду особливих подвигів. Їжу живив звичайну – ту, що дозволялося за монашескою обітницею, але помірковано. Не проводив ночей без сну, хоча спав не більше того, скільки потрібно для підтримки сил, щоб через постійне неспання не втратити

розуму. Перед сном довго молився, багато часу присвячував читанню духовних книг.

Якщо в тілесному житті преподобний діяв у всьому обережно, уникаючи крайнощів, небезпечних для душі, то в духовному житті він, «пломініючи божественною любов'ю», не хотів знати меж. Особливо глибоко був проникнутий почуттям покаяння і не стримував рясних сліз, сокрушаючись над своїми гріхами. Все життя його було безперестанною молитвою й безмірною любов'ю до Бога.

Після 40 років чернеця Іван став ігуменом Синайської обителі, але через чотири роки знову пішов в усамітнення і мирно відійшов до Господа на 80-му році життя.

У творі «Ліствиця» святий зобразив шлях поступового сходження людини до духовної

досконалості ліствицею (сходами) душі, що триває постійно. У творінні описується боротьба подвижника з такими гріхами і пристрастями як чревоугодництво, сріблολюбство, блуд, гордість, марнославство, гнів, які, на жаль, властиві, хоч і різною мірою, чи не кожній людині. Разом з цим «Ліствиця» направляє до виховання чеснот, обов'язкових для християн: терпіння, смирення, ціломудреності, любові до молитви та ін. Зображуючи шлях поступового сходження до моральної досконалості, твір Івана Ліствичника є надійним керівництвом для тих, хто прагне до духовних перемін та спасіння душі.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 88 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavivolyni.org.ua

ХРОНІКА

Священики –
на обласному телебаченні

Про релігійні основи успішності у черговій епархіяльній передачі «Людина духовна» в ефірі державного телеканалу «Нова Волинь» 20 лютого розповів протоієрей Віктор Михалевич, капелан СНУ ім. Лесі Українки, настоятель парафії Апостолів Петра і Павла с. Коршовець Луцького районного деканату.

Перший закон успішності міститься у притчі про мудрого управителя, наводить приклад панотець. Вірний у малому перед Господом буде поставлений вірним у великому, як подає нам Євангеліє. Маємо розуміти, що все належить Богу, Який дає нам таланти. Тому накопичувати лише земні багатства немає сенсу, бо написано в Святому Письмі: «Іж, душе, пий та веселися, але не забудь, що цієї ночі душу твою забере від тебе».

За словами душпастиря, успішною людиною є та, яка наблизилася до Творця. Сильні Богом люди – то преподобні, які пішли за Христом, уподібнилися Йому. «Ціль життя людини – преобразитися, духовно зростати».

Православні християни не обов'язково мають бути бідняками, як здається декому. Серед святих є й багаті: царі Давид, Соломон, праведний Іов... Просто вони не мали грошлюбства, говорить о. Віктор. Ціль їхнього життя – бути з Богом, служити Йому, а не мамоні. Можна бути православним і разом з тим успішним та процвітаючим, зазначив насамкінець священник.

На тему корупції в нашому суспільстві говорив директор Центру християнського виховання дітей та молоді, настоятель парафії Мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії в Луцьку священник Андрій Ротченков у цій же телепередачі.

За словами панотця, корупція – то гріх жадібності, порушення Божої заповіді «Не кради!». Несправедливе збагачення процвітає в українському суспільстві, а влада, яку ми нерідко картаємо, – то вираз самого суспільства. Причина такої жадібності – віддаленість людини від Бога. Від того, що нажито нечесним шляхом, рано чи пізно прийде біда, наголошує о. Андрій. Настане покарання, допущене Богом.

Церква навчає жити по-християнськи, Церква постійно взиває до сумління суддів, лікарів, політичних діячів... Але всі повинні починати із себе, всі: не давати і не брати хабарів, а боротися зі своїми гріхами. Треба «всім молити Бога про духовне відродження нашої країни, аби громадянин, кожен на своєму місці, чесно та справедливо виконував свою роботу», – підкреслив священник.

Автор програми – протоієрей Микола Шутяк, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в обласному дитячому територіальному медичному об'єднанні.

Переглянути цей та інші випуски «Людини духовної» можна на епархіяльному сайті Pravoslavivolyani.org.ua.

Священик із Колодяжного став
учасником лезезнавчої конференції

Настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця с. Колодяжне Ковельського районного деканату протоієрей Іван Оринчак 24 лютого взяв участь у VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Леся Українка і родина Косачів в історії та культурі України та Волині». Захід із нагоди 145-річчя від дня народження Лариси Косач-Квітки відбувся у її літературно-меморіальному музеї в Колодяжному. Про це повідомляє сайт благочиння Cerkva-kovel.com.ua.

Душпастир благословив проведення конференції, у вітальній промові зазначив: «Боротьба за свободу й щасливе майбутнє українського народу, як і в часи життя й праці Лесі Українки, так і сьогодні, потребує величезних зусиль, а для цього необхідно звернутися за допомогою до Вічного Бога».

Священик – автор поетичних збірок – прочитав свій новий вірш про видатну волинянку. У заході, крім науковців, освітян, діячів культури, взяли участь голови райдержадміністрації Віктор Козак, райради Андрій Броїло.

А 21 лютого, у Міжнародний день рідної мови, священнослужитель-поет завітав на літературно-мистецьке свято «Серцем любі Україну» в загальноосвітню школу с. Білашів

— 3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

21 квітня – преподобного Руфа,
затворника печерського

Святий Руф жив у XIV ст., спасався в Києво-Печерському монастирі. Де і коли він народився, з якої сім'ї походив – немає відомостей. В обителі був прикладом для постників, відзначався працьовитістю. Строго дотримувався

затворницького статусу. Затвор – це подвижництво усамітнення у православному чернецтві.

Затворники – християнські подвижники (аскети), які добровільно відділяли себе від світу на ціле життя в печери і келії, щоб віддатися там постійній молитві.

Випадки виходу їх звідти бували вкрай рідкісні й зумовлювалися якимись вельми вагомими причинами, суспільними або приватними.

За чернечим звичаєм, Руф доручив себе Христу, намагався всією душею угодити Йому постом, молитвою, затвором у печері та іншими подвигами чернечого життя.

Святий Руф так і упокоївся в затворі. Його нетлінні мощі знаходяться в Дальніх печерах. В акафісті всім печерським преподобним про нього сказано: «Радуйся, Руфе, бо ти взірцем стримання і подвижництва був».

Віталій КЛИМЧУК

Мощі преподобного Руфа у Дальніх печерах

— ВАРТО ЗНАТИ

ХРЕСНІ МАЮТЬ БУТИ
БАГАТИМИ ДУХОВНО

Чому ми охрещуємо немовлят і занурюємо їх у воду, скільки пар кумів можна брати для похресника, хто не може бути восприємниками – відповіді на ці та інші питання дав протоієрей Віктор Пушко, настоятель парафії Різдва Йоана Хрестителя у с. Лище Луцького районного деканату, в черговій телепередачі «Що каже священник».

взірцем благочестя і духовно опікуватися дитиною». Це – великий подвиг і відповідальність перед Богом і Церквою. Віра хресних батьків служить запорукою, що дитина стане воцерковленою, дієвим членом Церкви Христової. Потрібно вибирати хресних батьків православних, а не з інших конфесій.

За словами душпастиря, Хрещення – перше із семи таїнств Церкви, яке відкриває для людини життя в Бозі, адже охрестившись, людина стає членом Церкви Христової.

Чому охрещуємо немовлят? Відомості про це знаходимо в Діяннях апостолів, постановках Соборів тощо, наводить приклади священник. «Дозвольте дітям приходити до Мене і не забороняйте їм, бо таких є Царство Боже» (Мр. 10:14) – пишеться в Євангелії. Звичайно, Хрещення і в дорослому віці добре, говорить о. Віктор, якщо людину не охрестили в дитинстві.

Нерідко ставлять запитання духівникам: чому дітей занурюють у воду? Життя постало з води, як сказано на початку Біблії. І Син Божий охрестився у воді й тим освятив усю природу. В Євангелії читаємо: «Якщо хто не народиться водою і Духом, не може увійти в Царство Боже» (Ів. 3:5).

Кого краще вибирати восприємниками, хресними? Священик відповідає: «Не вибирати "вигідних" хресних батьків, а вибирати тих, які будуть

Ковельського району. Отець Іван декламував свої твори, спілкувався зі школярами.

Керівник головної недільної школи
епархії взяв участь
у конкурсі вчителів

Директор Центру християнського виховання дітей і молоді в Луцьку священник Андрій Ротченков 26 лютого був членом журі II (обласного) туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2016» із предметів духовно-морального спрямування.

На відкритті заходу о. Андрій виголосив слово, в якому зазначив, що вивчення предмету «Основи християнської етики» у школі є чи не найважливішим у сьогоденному вихованні молодого покоління. При цьому душпастир нагадав, що духовне виховання в українській історії було завжди на першому місці ще від часів рівноапостольного князя Володимира Великого, коли освіта здобувалася при церквах і першим шкільним предметом був Закон Божий.

У другому турі конкурсу, що проходив у Волинському інституті післядипломної педагогічної освіти, взяли участь 13 педагогів із всієї області.

Священик Андрій Ротченков є членом робочої групи з вивчення основ християнської етики у школах нашого краю, що діє при Волинській раді Церков.

Митрополит про сучасну сім'ю:
гріх став «нормою»,
а від того й розлучення

28 лютого, у неділю про блудного сина, владика піддав критиці поведінку батьків юнаків і дівчат, зокрема потурання розпусти.

У проповіді архієпископ розтлумачив вчинки блудного сина через призму сучасності. Він зазначив, що потрібно дивитись у корінь проблеми. Не власне те, що син виявив бажання забрати майно, яке йому по праву належить, та розпорядитись ним на свій розсуд. Проблема в іншому: склались такі обставини в сім'ї, що син просто взяв речі й пішов. Переводячи це в сучасну площину, владика говорить: «Немає відчуття сім'ї, а є лиш поняття "я", "его": я сам, я сам живу, як хочу, – як ось цей блудний син. "Его" призводить до неправильного розуміння, що таке сім'я, що таке вірність, що таке родина...»

Високопреосвященний закликав розмірковувати не стільки про дію цього блудного сина (пішов, розтратив, покався, повернувся), скільки про нас самих: а які моральні устої в наших сім'ях? Найбільшою проблемою владика вважає, що гріх стає «нормою»: «Ми кажемо – хай поживуть, хай побудуть, [потім розпишуться]. Чи, наприклад, молоді люди: хай поїде відпочине на море з дівчиною. Ну що ж вони на цьому морі будуть робити? Знаєте ж? Знаєте. Проти плоті важко встояти. Думаєте, що вони там будуть ранкові й вечірні молитви читати?.. Не треба жити ілюзіями!»

Наостанок владика дав раду: «Якщо ви хочете мати здорових онуків, не грішіть самі й не потурайте гріхам своїх дітей!»

Замкова обитель створила групу
у «Фейсбуці»

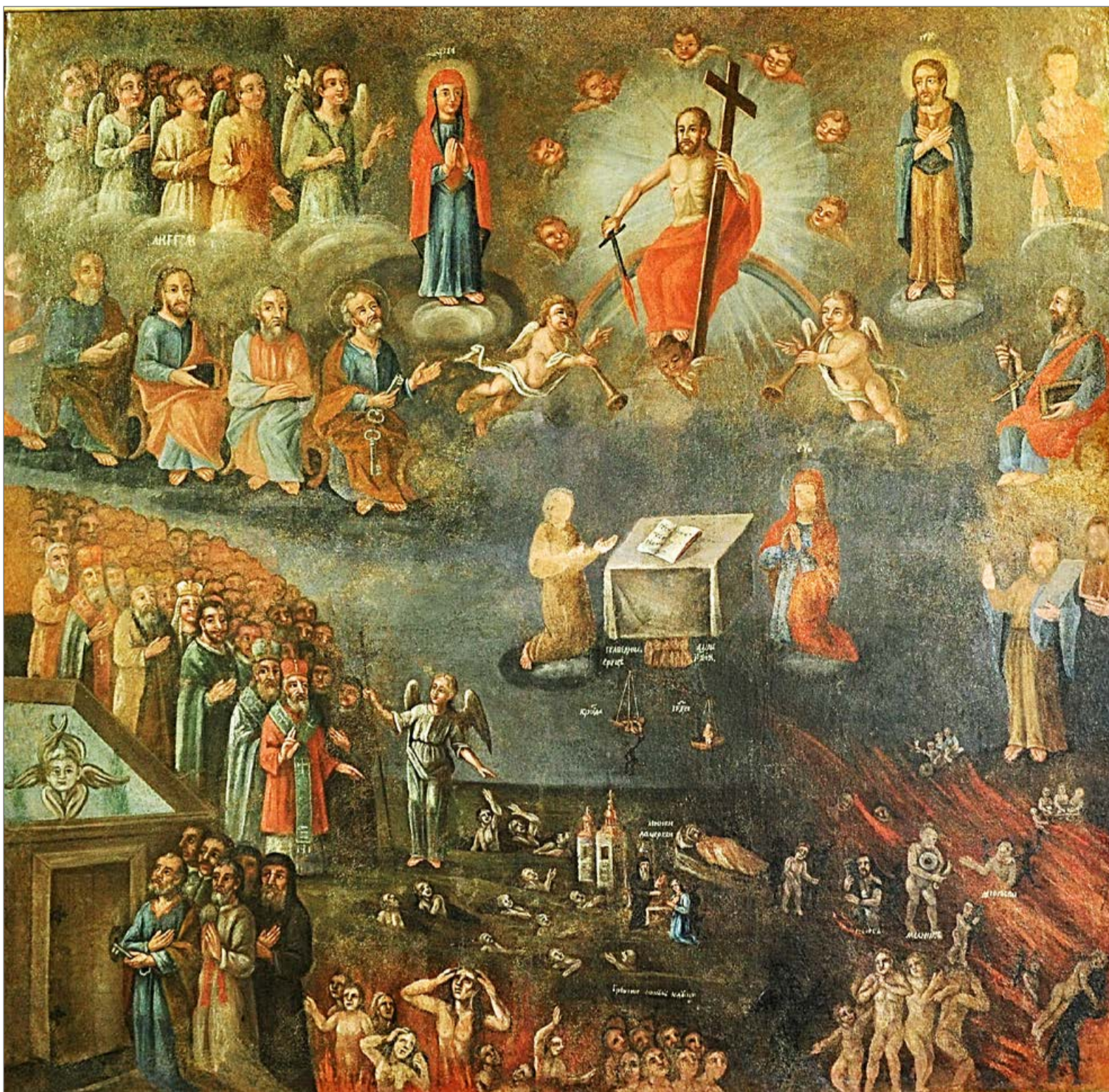
Замковий Свято-Архангельський чоловічий монастир у Луцьку з благословіння його намісника ігумена Святополка (Канюки) відкрив у соціальній мережі свою групу, повідомив інформаційній службі епархії координатор проекту диякон Андрій Марцинюк. Її адреса: [Facebook.com/groups/602781419879047](https://www.facebook.com/groups/602781419879047).

На першому етапі роботи тут розміщують розклад богослужінь у монастирському храмі Новомучеників ХХ століття, світліни відправ і священнослужителів, відеозаписи проповідей єпископа Володимир-Волинського Матфея, вікарія Волинської епархії, який переважно очолює Літургії в цьому Божому домі, духовні радіопередачі тощо. Надалі учасники групи обговорюватимуть різні теми, що турбують і мирян, і священників.

Вікарій нашої епархії
співслужив у Львові

Єпископ Володимир-Волинський Матфей із митрополитом Львівським і Сокальським Димитрієм та місцевим духовенством 1 березня правили у львівському кафедральному соборі

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

«Страшний суд» (кін. XVIII – поч. XIX ст.). Знайдена у Свято-Троїцькому соборі м. Луцька. Матеріали: полотно, олія. Експонується в Музеї волинської ікони.

Серед багатьох тем і сюжетів українського іконопису вагоме місце належить іконографії Страшного суду.

Це одна з найскладніших тем у нашому іконописі. Вона цікава і богословсько-ідейним змістом, і мистецьким вирішенням. Сюжет базується на вченні про Друге Пришестя Ісуса Христа і Суд, який Він чинитиме над усім людством, починаючи від першої людини Адама і до останніх живих.

Ці ікони мали для Церкви виняткове значення, їх сенс мав бути зрозумілим для кожного християнина, адже ці образи слугували для вірних нагадуванням про Суд Божий та швидкоплинність мирського життя. Порівняно з іншими іконографічними творами, у цих автор більше вдавався до особистої інтерпретації сюжету, зокрема, у зображеннях грішників та пекельних мук, ілюструючи тим самим тогочасну мораль. У сценах пекла іконописці могли зображати усіх тих, кого вважали найбільшими грішниками.

Зображення Останнього Божого суду знане на Русі ще від початку прийняття Християнства.

Найдавніший відомий зразок цієї тематики знаходиться у стінописі Кирилівської церкви в Києві, що датується останньою третиною XII ст. Як правило, великим за розміром зображення Страшного суду відводилося місце на західній стіні церкви, рідше їх розташовували на південній, аби вірні, виходячи з храму, пам'ятали, що їх чекає після смерті.

На жаль, ікона Страшного суду, знайдена у Свято-Троїцькому соборі м. Луцька, збереглася не повністю: відсутні фрагменти верхньої і правої частин. Волинський іконописець представляє нам дещо спрощену схему традиційної

композиції. Умовно її можна розділити на два регістри. У верхньому в центрі – Спаситель у багряниці, Який возсідає на веселці в оточенні сїява та маленьких ангелів. Два ангели, що зображені в основі райдуги-трона, сповіщають про Другий прихід Сина Божого як великого Судді. В правій руці Ісуса – вогненний меч, а лівою Він притримує хрест. Обабіч Спасителя ми бачимо Богородицю та Йоана Предтечу. Вони молять Господа про помилування кожної душі, прощення гріхів, якими б важкими вони не були. За Марією – ряд ангелів, а дещо нижче – апостолів, де першим є Петро із ключами від Раю і пекла. За Йоаном Хрестителем ангел тримає колону, яка нагадує про тілесні муки Ісуса Христа за гріхи людства; нижче – апостол Павло із мечем та книгою в руках.

У центрі ікони між апостолами – «Етимасія» (грецькою *Престол уготований* – символ Пришестя Судді світу), розгорнута книга на столі, поруч – Адам і Єва у молитовних позах. Саме у цій книзі життя зафіксовано усі діла людства, за якими і судитимуть нас. Під цим зображенням – терези правосуддя. Тут відбувається боротьба за душу людини між ангелами та бісами. Душа – у вигляді молодого юнака. На іконі переважає права шалька терезів із добрими діяннями людини (образ Правди), а на лівій – демон намагається переважити на свій бік, учепившись за шальку. Над терезами написи: зліва «кривда», а справа – «правда».

У нижньому регістрі зліва іконописець представляє натовп праведних, яких ангел супроводжує до Раю, вказуючи на воскресіння мертвих. Перед входом до райської обителі зображено апостола Петра із ключем у руках та праведних мужів, котрі удостоїлися Царства Небесного.

Обов'язковим складником традиційної композиції Страшного суду є сюжет «Земля віддає мертвих». У виконанні цього художника він набуває надзвичайно натуралістичного характеру. Маляр намагається реально представити оголені постаті тих, що постають із землі. Вони підіймають руки, звертаючи до Спасителя погляди, сповнені надії та каяття. Доволі велику площину на іконі відведено зображенню пекельних сцен, персонажів у пеклі, показано тортур над ними. У нижній частині композиції – грішники, які вчинили найтяжчі гріхи. Тут же написано церкву і сцену «нечесної сповіді»: за спиною жінки, що сповідається, – силует біса; поруч із написом «ліниві до церкви» – грішник на ліжку, картяр і пияки, мельник із жорнами на шії (адже обдурював людей), «чадогубка» – «та, що діти тратила», чорт показує її вбите немовля. Цікавою є постать чоловіка, котрого названо «милосердним грішником». Його прив'язано до стовпа поміж Раєм та пеклом, тож місце його призначення залишається невизначеним. Тому обличчям він звернений до Райського саду, але з іншої сторони його облікає пекельний вогонь.

Образ поповнив колекцію сакральних пам'яток Волині й не перестане вражати відвідувачів музею.

Ірина МОСКАЛЮК,
молодший науковий співробітник
Музею волинської ікони

АМВОН

ЦЕЙ ВЕЛИКИЙ ПІСТ – ПІСТ ПОЗИТИВУ!

Проповідь митрополита Луцького і Волинського Михаїла, виголошена 13 березня на завершенні Вечірні перед чином прощення у кафедральному соборі Святої Трійці

Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа! Слава Ісусу Христу!

Улюблені браття і сестри, ми сьогодні кожен для себе може сказати одне слово: ось і настав цей день, ця мить, коли стоїмо при дверях. «Стояння при дверях» – це євангельський вислів, означає «ось щось настане». Для віруючої людини «ось щось настане» – це новий етап його життя. Коли говорим «ось настане», ми розуміємо, що жінка вагітна і ось народить дитину, почнеться нове життя, почнеться відлік самого життя. І далі, народившись, людина очікує знову якогось періоду в своєму зростанні.

Звичайно, є важливі події згідно з нашим баченням. Для когось – це перший крок дитини, для когось – це перші зуби, для когось – це перший клас і так далі, і так далі. Розглядаючи це земне життя, ми розуміємо, що буде його завершення: є початок – буде й кінець. Описує для нас псаломспівець вік 120 років, пізніше

описує, що проживе людина 70, від сили – 80... Скільки проживемо, не знаємо. Хоча ми в більшості своїй бажаємо прожити «100 років», співаємо багатоліття, але коли говоримо про такий вік, то і тут є несправедливість. За висловом одного зі святих, коли на ювілей якоїсь людини бажали прожити їй 100 років, він говорить: «А чому обмежете милосердя Божого? А може, проживе 110?»

Та який би вік людина не прожила, вона все одно предстане перед Богом, вона повернеться, вона поєднається своєю фізичною природою з тим, із чого взята, своєю ж духовною сутністю поєднається із Богом. І буде перед нею знов черговий момент. Ось знов, відійшла людина із цього світу, а що далі? Що їй очікує? І всі ці розмірковування наштовхують нас на одне: на розуміння, що ти в цьому світі проходиш певні етапи життя – від народження до часу, коли полишаєш цей світ.

Але Церква Христова опікується людьми постійно. І кожен рік настає момент, коли ми згадуємо буття людства як такого, читаючи, починаючи від канону Андрея Критського, продовжуючи іншими священними книгами, в яких оповідається життя людини. Для чого ми це все читаємо? Для того, щоб читаючи цю історію, маючи ці знання, могли порівнювати. Тому, що людина росте в порівнянні. Коли їй болить, вона розуміє, що таке відсутність болю. Коли вона голодна, вона розуміє, що таке бути ситим. Коли їй холодно, вона розуміє, що таке тепло. А [з погляду святості] вона розуміє, що таке життя людини-грішника. Ми в свідомості своїй і в прикладах свого земного життя говорим: «Гарно як в Раю». Чи – «райській у вас умови». Багато й інших прикладів можемо наводити. Але в чому суть цього Раю? Ми пам'ятаємо, як це було, і як є, і хочем [бути] там, де було краще. Було краще – в Раю. А чому було краще

в Раю? А тому, що людина була чужда гріха. А якщо була чужда гріха, була чужда смерті. А якщо чужда смерті, чужда була всяких хвороб, усяких страждань і найголовніше – спілкувалася лицем до лиця з Живим Богом. Ось це спілкування – найбільше благо: бачити Бога Живого. І для людини це важливо – живе вона з Богом чи живе вона без Бога.

Ми в більшості своїй є діти попередньої епохи, радянського періоду. Говорили, це епоха атеїзму. Але не уявляли, що атеїсти, атеїзм – це, власне, визнання Бога. Тому що «Теос» – [грецькою] Бог. Перша буква ж спереду, «а», означає «проти», проти Бога. Тому робилося все, що проти Бога. Щоби «замінити» Бога. І тому, коли цей період пройшов, ми розуміємо, як було жити без Бога і як ми живем, коли ми можемо жити з Богом. А в чому різниця?

Продовження на с. 5

АМВОН

ЦЕЙ ВЕЛИКИЙ ПІСТ – ПІСТ ПОЗИТИВУ!

Продовження. Початок на с. 4

Різдвину в духовному нашому стані. Без Бога ні до порога. Без Бога ти – мертвий. Без Бога ти – не людина. Не творіння Боже, а просто матеріальна сутність. Ти просто стаєш розумною людиною, і називають таку людину Homo sapiens, що в перекладі [з латини] означає «людина розумна». Такою можна називати кожную людину. Але не говориться про людину як таку – письменно, неписьменно, велика, мала... В християнському розумінні кожна людина, яка приходить у світ, незалежно від національності, від свого [соціального] походження, від свого сьогоденного стану, від фізичного стану, залишається людиною. Тому, що вона є образ і подобіє Боже. Ось це найголовніше!

Зберегти це подобіє Боже дає нам можливість храм Божий, у який ми приходимо, повертаючись немовби в Рай. Повертаємось до Бога тому, що стоїмо лицем своїм перед Богом, перед Тайнами Христовими. А що означає – стояти перед Тайнами Христовими? Це вживу спілкуватися з Богом. Тому наш прояв до храму завжди особливий. Ми ідемо, осіняєм себе хресним знаменням, із благоговінням заходимо, нас повчають, і ми самі знаємо, що в храмі треба поводити себе чемно, гарно, не шуміти, молитись, прикладатись до ікон, ставити свічки і так далі, і так далі. Тобто це місце освячене, місце, освячене благодаттю Святого Духа. Місце, в якому людина із грішника стає святим.

Іноді кажуть: «Подивіться на той храм, які там люди». Не треба думати, що в храмі святі. В храмі грішники. Але які ідуть дорогою святості. Бо кожен крок людини, яка переступила церковний поріг, – це перший крок дорогою святості. І так крок за кроком наближаєшся

до Бога. І так крок за кроком, і стаєш святим. А здається, жила людина, в тілі, в одежі, працювала на роботі, поряд нас була, а проходить час – і в цьому, власне, порівнянні, як було колись, як є сьогодні, яку ти її знав і про яку починають розказувати, думаєш: святого життя була людина. А працювала на простій роботі... Отак розмірковують про кожного із нас – тут стоячого в храмі та не присутнього тут в храмі сьогодні.

І ось настає мить, коли Церква Христова говорить: задумайся, чи ти правильно йдеш, цією дорогою святості, чи все ти виконуєш так, як треба? І кожен рік Церква Христова нагадує нам про це. «Покайтесь, бо наблизилося Царство Небесне». Змініть своє життя. Що означає «змінити життя»? Стати іншим, просто стати ін-

шим: вчора це робив – сьогодні перестань це робити. Бо увянути собі: не було б ось цього дня початку посту і не було б самого посту. Ну навіряд чи ми зібраних б, згуртувалися і почали би щось робити духовне особливе. Не виходить завжди. Уявіть собі, наприклад: ми завжди до чогось готуємось. Різдво – і вже починаєм придумувати, а що ж ми до свята Різдва зробимо? Якщо взяти зовнішнє наше життя, то ми думаємо: треба хату побілити, треба те попрацювати над самими собою, проаналізувати своє життя за рік, подивитися, наскільки ти змінився, наскільки ти хочеш змінитися і що ти хочеш у своєму житті змінити.

Але найперше, що потрібно змінити в своєму житті, – це виробляти свій внутрішній

характер, цуратися гріха, бути чужим гріху і його відштовхувати від себе. «Удалися від зла і так зробиш благо». Ось це – старатися не робити. Багато говориш – помовчи. Забагато їси – їж менше. І чимало інших прикладів можемо наводити. Ви розумієте, кому над чим і з чим треба працювати. І тут вам підказка одна: працюйте над собою. І не дивіться, хто як це робить. Тому, що предстанете перед Богом і будете відповідати кожен за те, що сам зробив. Кожен сам за себе!

Дуже часто приучують нас дивитися ззовні, як хтось живе, як він робить, що він робить, що він каже. Чому не можна задивлятися на такі приклади і такі випадки? Тому, що коли ти все дивишся на такі випадки, ти живеш тим життям. Про що ти думаєш? Як говорилося в сьогоднішній євангельській оповіді: «Там, де скарб ваш, там і серце ваше». Якщо ви будете дивитися на чужий будинок, чи чужу зарплату, чи щось інше, то ви тим і живете. Ви не живете своїм особистим життям. Не думаєте про самого себе. Ви думаєте ось про це, там ваші скарби, там ваше життя. А твоє життя де? І ти завжди будеш нещасний. Завжди будеш нещасний, завжди будеш в депресії. Тому, що ти живеш чужим життям. А жити треба своїм особистим, про себе треба думати. У цей час, у цей момент переломити себе і не жити так, як ти жив, а ставати кращим. Подбати про себе, думати про себе. Молитися за себе. Навчитися спочатку ось цього. Навчись любити себе – навчись любити ближнього. А навчись любити ближнього – навчись і зрозумієш, як любити Бога. Бо Господь у Євангелії говорить: «Кажете, що любите Мене, серце ж стоїть далеко від Мене». А один зі святих говорив: «Ну ось люди, які Бога не бачать, а кажуть, що люблять Його, ближнього ж, який є образ Божий, – бачать і ненавидять його». Так яка ж це любов? Справедлива? Несправедлива. Це неправильно, немає там любові.

Тому навчимося любити себе – навчимося любити ближнього – навчимося любити Бога, навчимося любити життя, життя в Бозі. А якщо навчимося любити життя в Бозі, то відчужено щасливість кожного прожитого дня. І скільки б ти не прожив – неважливо, він для тебе буде щасливий. І тяготи того життя не відчужеш ні в 50 років, ні в 60, ні в 100. Як часто можна побачити людину поважного віку, наприклад, 80–90 літ, а вона повна енергії життя, щось розказує, планує.

Я би навів вам приклад, наш, життєвий, волинський. Зараз пішла мода на так звані біопаспорти, на нові закордонні паспорти. І що ви думаєте, звідки найбільше приїжджає людей вимагати ці паспорти? Із сіл. І ось із одного села біля Маневич приїжджає жіночка в паспортний стіл з вимогою: їй потрібен біопаспорт, закордонний паспорт. А їй 80 років. Їй кажуть: «Навіщо Вам цей паспорт? У Вас і в тому ще є де печатки ставити». І ось вона, у 80-літньому віці, каже: «На перспективу!». Про що це говорить? Вона душею не старіє.

Вона живе. А якщо вона живе, то в такій людині може бути тільки Бог у серці. Бо Він дає силу, Він дає енергію, Він дає цінності, до яких ти прагнеш. Вона сказала – «На перспективу». Що вона там думала – діло десяте, але важливо для нас що? Вона жити хоче. Вона не просто хоче жити во ім'я довшого віку; вона знає, для чого хоче жити. Не просто побачити внуків. Вона ж не сказала – «Мені потрібен паспорт, щоб я побачила внуків». Вона каже – «На перспективу».

Ось таке життя в кожного християнина має бути: я живу тому, що живе в мені Христос. А Христос – любов і вічність. І тоді, незалежно, яка дата в твоєму паспорті написана, – ти завжди молодий. Ти завжди молодий! Самі на себе подивіться. Незалежно, скільки в кожного віку. Але коли на [літню] людину скажеш «стара» – образиться. А коли до 80-літніх жінок скажеш: «Дівчата, пішли там кудись» – вирівняється, хустку підтягнула і готова іти. Живе, людина живе в своїй основі.

Тому не звертайте увагу на ось цей негатив, який [постійно поширюється] по місту, по державі. На жаль, тим пригнічується людська гідність. Нічого не говорять Божого, нічого не говорять про Бога. Якщо дивитися новини, читати газети, спостерігати все це, – розказують про що попало: в Ефіопії автобус розбився, в Іраку когось підірвали... Який духовний висновок я зроблю із того, із тієї аварії? В мене тут, на Волині, – море висновків, які я можу зробити: і духовних, і моральних, і матеріальних, і багато чого іншого. Але весь час говорять: біда, нещастя, біда, нещастя... Кожен день якась біда, кожен день якась трагедія. Та це не означає, що ми постійно повинні ходити хмурі, в депресії, в печалі, ніби немає життя навколо нас. Не дивіться цього, не слухайте це і не давайте смакувати це іншим! Тому, що багато, на жаль, журналістів піддаються тій проблематиці. Ось розказати якісь погані новини – навипередки біжать, а розказати щось гарне, хороше, надихаюче, духовне – кажуть, що «нецікаво». Уявляєте, наскільки ми самі опускаємось? Про добро говорити – «нецікаво!» Про зло говорити – «рейтингово!»

Тому не треба нам війни на Сході чи ще десь, ми самі себе нищимо. Тому, що немає сенсу життя, якщо навколо одні біди й одні нещастя. Я це підводжу до чого: піст ми цей назвемо постом позитиву. А опираємось на Священне Писання. Господь говорить: «якщо ти постишся...» – пригадаєте цю притчу? Якщо ти постишся, сховайся в кімнату, тихенько помолися, помасти своє лице олією, тобто приведи себе в порядок, і нікому не показуй, що несеш якийсь піст, живи радісно. А в Греції принцип прийняття в монастир такий (наші ченці, студенти їздили і бачили це): тебе не приймуть кандидатом чи послушником у монастир, якщо ти ходиш похмурий. У нас здається – чим твоє лице суворіше, тим

Закінчення на с. 6

БЛАГОДІЙНІСТЬ

Останні дні перед постом присвятили заговинам із доброчинністю

13 березня, в неділю сиропусну, на площі перед кафедральним собором Святої Трійці після Літургії відбувся добродійний захід «Із ближнім примирись – смачненькому поділись». Перед початком Великого посту митрополит Луцький і Волинський Михаїл звернувся до всіх, хто зібрався на це дійство, зі словами підбадьорення й побажанням поділитися цього дня добром з усіма потребуючими.

Тисячі вареників, сотні млинців, куліш, чай, гаряче вино, приготовані працівницями й вихованцями Волинської православної богословської академії, насельницями жіночого монастиря Святителя Василя Великого, припали до вподоби парафіянам. На імprovізованій сцені демонстрували своє вміння аматори мистецтва, зокрема вихованці академії, та архірейський хор «Оранта».

Священнослужителі, викладачі й студенти ВПБА побували в кількох закладах, щоб поділитися духом Масниці, проведеної по-християнськи. Зокрема, старший капелан епархії протоієрей Олександр Безкорований, викладач академії Тетяна Бокій, яка організувала відзначення заговин, вихованці духовної школи провідали

солдатів, які лікуються в Луцькому гарнізонному військовому госпіталі. П'ятдесятьом бійцям вручили гостинці та грошову допомогу.

Одиноких старих, які живуть у Луцькому геріатричному пансіонаті, провідали семінаристи разом зі своїм викладачем протоієреєм Миколою Цап'юком: після зазорового молебного був великий духовний концерт і роздача кулінарних виробів, спечених монахинями (лежачим частування рознесли по палатах). До речі, на церковному майдані перед храмом Святої Трійці в с. Липини Луцького районного деканату, де настоятелем о. Микола, теж проведено православної заговини.

Кілька днів перед цим, 10 березня, студенти ВПБА на чолі зі своїми викладачами ієромонахом Іларіоном (Зборовським) і Тетяною Бокій відвідали Луцький навчально-реабілітаційний центр. Тут вони виступали з піснеспівами та духовними настановами, пригощали солодощами й фруктами вихованців закладу – дітей із вадами зору, мови, опорно-рухового апарату, затримкою розвитку.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина інформаційної служби епархії

